

Janne Sankelo kok

Kirjallinen kysymys Kansallisarkiston Vaasan toimipisteen lakkauttamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kansallisarkiston Vaasan toimipiste on yksi maan seitsemästä arkistolaitoksen alueellisesta toimipisteestä. Toimipiste on perustettu vuonna 1936. Kotiseutututkimukselle tärkeiden julkisten kokoelmien lisäksi toimipisteen arkistossa sijaitsee myös merkittävä yksityisarkisto, johon lukeutuvat muun muassa Santeri Alkion kokoelmat.

Kansallisarkisto on suunnitellut lakkauttavansa Vaasan toimipisteen toiminnan vuoteen 2024 mennessä. Vaasan kaupunki on arvioinut kykenevänsä tarjoamaan Kansallisarkistolle 500 hyllymetriä arkistotilaa, mutta tämä riittää Vaasan toimipisteen tarpeisiin vain osin. Uhkana on, että loput eli noin 11 000 hyllymetriä aineistoa siirretään Kansallisarkiston muihin toimipisteisiin.

Kansallisarkisto on vedonnut muun muassa arkistoaineistojen digitointiin ja sähköisten aineistojen käyttöön, mutta Vaasan arkistossa olevien materiaalien digitoiminen kestää vuosia, jopa vuosikymmeniä. Miten toisessa päässä maata oleva aineisto palvelee pohjalaista historiantutkimusta ja kykeneekö Kansallisarkisto päättämään digitointijärjestyksestä paikallishistorian nyanssit huomioiden?

Vaasan toimipisteessä sijaitseva aineisto sisältää myös valtakunnallisesti merkittävää dokumentaatiota. Esimerkiksi 1700-luvun lopulta alkava Vaasan hovioikeuden arkisto koskee koko Suomea. Eikö tämän ja muun arkiston kuuluisi olla siellä, missä sen historialliset juuret ovat?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin valtioneuvosto aikoo ryhtyä, jotta Kansallisarkiston Vaasan toimipisteen toiminta ja pohjalainen historiantutkimus turvataan?

Helsingissä 29.10.2021

Janne Sankelo kok